

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Programmeringsafspraken windenergie

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 26-03-2024

Notanummer : 2024-275

Datum : 26-03-2024

Programma : 04b - Energietransitie

Portefeuillehouder : Wethouder Van Essen,

Bijlage(n) : 20240326 Communicatie-aanpak programmeringsafspraken wind_college.docx,Aanvullende afspraken inspanningsverplichtingen wind.pdf,Mail_gedeputeerde_DeBree_programmeringsafspraken.pdf,Programmeringsafspraken Deventer.pdf

Parafering

22-03-2024: Wethouder22-03-2024: Programmamanager energietransitie

Agendering

* 21-03-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 21-03-2024: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

26-03-2024

B & W d.d.: 26-03-2024

Besluit

1. In te stemmen met de voorgestelde programmeringsafspraken en deze te ondertekenen voor 1 april 2024
2. De raad voor te stellen om de programmeringsafspraken wind zoals opgenomen in de bijlage 'Programmeringsafspraken windenergie gemeente Deventer – provincie Overijssel dd. 26 maart 2024' te bekrachtigen
3. Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen en aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

De provincie Overijssel heeft een brief naar alle colleges gestuurd met het aanbod om programmeringsafspraken wind te maken. Deze afspraken zijn uitgewerkt in voorliggend voorstel (zie bijlage 'Programmeringsafspraken windenergie gemeente Deventer – provincie Overijssel dd. 26 maart 2024'). Gevraagd wordt aan het college om in te stemmen met deze programmeringsafspraken en deze te ondertekenen, onder voorbehoud van instemming van de raad.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het maken van programmeringsafspraken tussen de gemeente Deventer en de provincie Overijssel conform de bijlage met de programmeringsafspraken. De maximale opwek in de gemeente Deventer is begrensd tot 149 GWh voor 2030. Het

maken van deze programmeringsafspraken leidt tot duidelijkheid voor alle belanghebbenden en maakt de ontwikkeling van windenergie ruimtelijk voorspelbaar.

Kader

Gemeente Deventer

- * RES 1.0 'Samen naar een opgewekt Overijssel' van 7 juli 2021.
- * Toezegging PvA participatieproces windenergie van 13 september 2023.
- * Toezegging Herijking Pondera-rapport windenergie van 13 september 2023 (toezegging is in uitvoering).
- * Het raadsbesluit 'Regie op wind, RES en energietransitie' van 11 oktober 2023.
- * Motie raad 'Vormgeving proces en communicatie- en participatieplan' van 11 oktober 2023.
- * Motie raad 'Terugblaffen naar de provincie' van 11 oktober 2023.
- * Motie raad 'Verzwakking van lokale democratieën door de provincie Overijssel' van 18 oktober 2023.
- * Raadsmededeling Windbeleid over recente ontwikkelingen van 15 november 2023.
- * Raadsmededeling Brieven aan Overijssel inzake wind- en zonbeleid van 15 november 2023.
- * Raadsmededelingen over Netcongestie van 17 november en 20 december 2023.
- * Raadsmededeling over Programmeringsafspraken met provincie Overijssel over windenergie van 8 februari 2024.
- * Raadsmededeling over Meer tijd voor maken programmeringsafspraken van 13 februari 2024.
- * Mail GS aan wethouder van Essen van 20 maart.
- * Programmeringsafspraken gemeente Deventer – provincie Overijssel.
- * Motie Lokale bezit energie-initiatieven van 20 maart 2024.

Provincie Overijssel

- * Motie Provinciale Staten 'Grip op wind' van 21 juni 2023.
- * Brief van Gedeputeerde Staten (GS) aan Provinciale Staten (PS) Voorgenomen windbeleid (uitvoering motie Grip op Wind) van 18 juli 2023.
- * Provinciaal voorgenomen ruimtelijk beleid zonne-energie van 12 oktober 2023.
- * Het ontwerp van de wijziging van de Omgevingsverordening 2024, het Provinciaal Programma Energiestrategie (PPE) en de Omgevingseffectrapportage (OER): terinzagelegging van 18 januari 2024 tot en met 28 februari 2024.
- * Brief van GS aan PS 'plan van aanpak uitvoering windbeleid' van 20 december 2023.
- * Voorbereidingsbesluit windenergie 2024 provincie Overijssel van 18 januari 2024.
- * Verslagen van bestuurlijke overleggen (BO) met de provincie zijn op deze website te vinden;
<https://www.nieuweenergieoverijssel.nl/documentatie-wind-en-zonbeleid/> Zie hier voor het inmiddels beschikbare verslag van 9 november 2023, 10 januari en 9 februari 2024.

Betrokken partijen en participatie

Deze afspraken zijn tot stand gekomen in afstemming met de gemeente Rijssen-Holten, die samen met Deventer onderdeel uitmaakt van het voorkeursgebied wind langs de A1.

Wanneer een windproject wordt ingediend dat past binnen de programmeringsafspraken hoort daar projectparticipatie bij, waarbij de

verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemers. Over de programmeringsafspraken zelf is geen participatie voorzien, afgezien van de mogelijkheid tot inspreken bij de behandeling van dit raadsvoorstel. Gezien het krappe tijdsbestek waarin de programmeringsafspraken opgesteld moesten worden (voor 1 april) zag het college geen ruimte voor participatie. Daarnaast is de provincie het bevoegd gezag en niet de gemeente, waardoor participatie door de gemeente niet voor de hand ligt.

Na het ondertekenen van de programmeringsafspraken wind door het college, zijn alle bewoners en bedrijven in Deventer in de gebieden 47 en 54 geïnformeerd. Dit geldt ook voor de inwoners en bedrijven die dicht bij de aangewezen gebieden wonen in de gemeente Lochem (Epse).

De toezegging PvA participatieproces windenergie van 13 september 2023 en de motie Vormgeving proces en participatie- en communicatieplan van 11 oktober 2023 ziet het college met dit raadsvoorstel als afgedaan omdat dit met het vaststellen van de programmeringsafspraken wind niet meer aan de orde is. Er zal participatie plaatsvinden per windproject. Dit is ook het geval als de gemeenteraad de programmeringsafspraken niet vaststelt.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Voor

- * Met deze programmeringsafspraken wordt de realisatie van windenergie in Deventer voorspelbaar; het wordt helder aan welk project, in welk afgebakend gebied en in welke periode hieraan wordt gewerkt. Dit biedt duidelijkheid voor inwoners en bedrijven.
- * Zonder programmeringsafspraken staat de hele gemeente open voor windinitiatieven. Dan worden alle initiatieven voor windparken die ingediend worden bij de provincie behandeld en gegund wanneer zij voldoen aan het provinciaal beleid. Het is dan mogelijk dat de gehele ruimtelijke en technische potentie van 572 GWh wordt benut.
- * Zonder programmeringsafspraken zijn ook clusters van vier of meer windmolens buiten het door de raad aangewezen zoekgebied wind mogelijk
- * De deelgebieden 47 en 54 liggen langs de A1, wat past bij de uitgangspunten van de RES om opwek te plaatsen langs grootschalige infrastructuur. Ook liggen deze deelgebieden dicht bij de bedrijventerreinen Kloosterlanden en bedrijventerrein A1. Opwek en verbruik van elektriciteit ligt daarmee dicht bij elkaar.
- * In de deelgebieden 47 en 54 is al een concreet windproject in voorbereiding van circa 80 GWh.
- * De programmeringsafspraken van Deventer, maar ook van de andere gemeenten in West-Overijssel, worden opgenomen in de RES 2.0

Tegen

- * Er vindt door de gemeente geen verdere participatie plaats over de programmeringsafspraken.
- * We treden mogelijk buiten het kader zoals door de gemeenteraad vastgesteld (indicatieve RES-doelstelling windenergie 63 GWh).

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

PM communicatieaanpak volgt z.s.m.

Aanpak en uitvoering

Provincie Overijssel

Bij het tekenen van deze programmeringsafspraken worden deze onderdeel van het voorgenomen windbeleid van de provincie Overijssel en opgenomen in het Provinciaal Programma Energie (PPE). Dit besluitvormingsproces bij de provincie ziet er als volgt uit:

- * 1 april 2024: deadline bieding van gemeenten voor programmeringsafspraken
- * 23 april 2024: besluit college tot verdeling van de schaarste (vaststelling PPE)
- * 15 mei 2024: Commissie vergadering PS
- * 29 mei 2024: PS vergadering

Windproject

Op 28 maart maken de initiatiefnemers van het windproject langs de A1 zich bekend. Dit is gelijktijdig met het openbaar worden van het collegebesluit. Dit windproject kan zich inschrijven tijdens de periode van openstelling van de deelgebieden 47 en 54 in Q3 en Q4 van 2024. Op 17 april is een inloopmiddag/avond gepland door de initiatiefnemers waarbij ook de gemeente aanwezig zal zijn voor toelichting en vragen. Daarnaast hebben de initiatiefnemers een eigen participatietraject ingericht.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Programmeringsafspraken windenergie
Portefeuillehouder : Wethouder Van Essen,
Voorstelnummer : 2024-275
Datum B en W besluit : 26-03-2024
Team : DEV-BLD-R

Inleiding

Programmeringsafspraken

De provincie Overijssel is bevoegd gezag voor windenergieprojecten tussen de 5 MW en 100 MW. Een aanvraag van een initiatief moeten zij binnen de wettelijke termijn beoordelen en toetsen aan het ruimtelijke beleid. Dit ruimtelijk beleid geeft geen mogelijkheid of grondslag om aanvragen te weigeren wanneer in datzelfde gebied al andere aanvragen zijn gedaan of windturbines staan. De provincie heeft op verzoek van gemeenten de mogelijkheid onderzocht om dergelijke ongewenste ontwikkelingen te voorkomen. Dat kan door het creëren van 'schaarse ruimte' voor aanvragen van vergunningen voor windturbines. Door het maken van programmeringsafspraken kan de schaarse ruimte optimaal en op ruimtelijke gronden verdeeld worden. Op deze manier kan de provincie Overijssel meerdere initiatieven selecteren die ruimtelijk het beste passen. Ook is het mogelijk om aanvragen in de tijd te faseren. Om deze reden stelt het college aan uw raad voor om programmeringsafspraken wind te maken. Het college ziet hierin een mogelijkheid om zoveel als mogelijk de regie te behouden over de realisatie van windmolens in en tijd en locaties binnen het door uw raad vastgestelde zoekgebied. We treden hiermee echter buiten het kader zoals door de gemeenteraad is vastgesteld (indicatieve RES-doelstelling windenergie 63 GWh). Dat is de reden om de programmeringsafspraken voor te leggen aan de gemeenteraad.

Aanleiding

Op 11 oktober 2023 heeft de gemeenteraad van Deventer het raadsvoorstel 'Regie op wind, RES en energietransitie' vastgesteld. Met dit besluit heeft de gemeenteraad het zoekgebied voor windenergie langs de A1 vastgesteld conform het clustergebied van de provincie (hierna: voorkeursgebied). Met dit besluit heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven om een toetsingskader op te stellen met belanghebbenden in en rond het zoekgebied. Daar is het college in het najaar van 2023 mee aan de slag gegaan. Op basis van een motie van de gemeenteraad is het college gevraagd het plan van aanpak op te stellen in samenspraak met de belangengroepen. Er is een concept plan van aanpak opgesteld en een eerste bijeenkomst met de belangengroepen om dit met hen te bespreken was gepland op 17 november 2023. Die is niet doorgedaan in verband met de ontwikkelingen rond het windbeleid van provincie Overijssel.

Op 15 november 2023 heeft u een raadsmededeling 'Windbeleid over recente ontwikkelingen' ontvangen. Daarin heeft het college aangegeven dat het de vraag is of het nog relevant is om een toetsingskader wind op te stellen. Dit gezien de stappen die de provincie Overijssel op dat moment zette en de signalen die het college opving dat er mogelijk een windinitiatief in het eerste kwartaal van 2024 ingediend zou worden. Daarbij heeft de provincie aangegeven de gemeente geen tijd meer te geven om eigen windbeleid op te stellen. Het college heeft verder aangegeven dat zij zich ging beraden op het vervolg.

Door de provincie is in hun brief van GS aan PS getiteld 'plan van aanpak uitvoering windbeleid' voorgesteld te komen tot programmeringsafspraken in het zoekgebied/ voorkeursgebied. Dit sluit ook aan bij de oproep van gedeputeerde De Bree in het gesprek met uw raad op 20 december 2023.

De provincie Overijssel ziet een technische potentie in de gemeente Deventer van

572 GWh. Dat zijn circa 44 windmolens van 200 meter tiphoogte. Het maken van programmeringsafspraken is een manier om deze technische potentie om te zetten naar realistische afspraken. Het aantal windmolens dat in de gemeente Deventer gerealiseerd kan worden voor 2030 wordt daarmee begrenst. De provincie rekent met een standaardwaarde van 20 GWh per windmolen. Dat betekent een begrenzing van het aantal windmolens in Deventer van 7 windmolens. Maar, dit maximaal te realiseren aantal GWh van 149 stijgt mogelijk uit boven het RES-bod wat uw raad in juni 2019 heeft vastgesteld.

In de programmeringsafspraken is een maximum aantal GWh opgenomen van 149, waarvan 9 GWh al gerealiseerd is met de twee molens van windpark Kloosterlanden. Ook is het gebied waarin deze windmolens kunnen komen afgebakend. De deelgebieden 47 en 54 uit de Energiepotentiekaart van de provincie Overijssel hebben voldoende technische potentie om 140 GWh aan windenergie te realiseren. Daarom zijn deze deelgebieden door de provincie geselecteerd. Deze deelgebieden vallen binnen het zoekgebied wind aangewezen door de raad. Zie de bijlage met de programmeringsafspraken voor een kaart van de deelgebieden. Het voorstel is om het aanvraagtijdstip open te zetten van 1 september 2024 tot 1 januari 2025. Het is de provincie die het aanvraagtijdstip opent en sluit, aanvragen dienen bij de provincie te worden ingediend.

Bij de programmeringsafspraken hebben het college en GS van Overijssel ook een aantal aanvullende afspraken gemaakt over het aansluiten van windenergie op het Deventer elektriciteitsnetwerk, lokaal eigendom en participatie. Zie bijlage 'Aanvullende afspraken' bij de programmeringsafspraken.

Gezien de planning van provincie Overijssel voor het aanbieden van het concept windbeleid aan Provinciale Staten op 29 mei, heeft de provincie alle gemeentelijke colleges de deadline van 1 april 2024 gesteld om de programmeringsafspraken te maken en te ondertekenen. Het college van de gemeente Deventer heeft hiervoor gekozen (zie bijlage 'Programmeringsafspraken windenergie gemeente Deventer – provincie Overijssel dd. 26 maart 2024'), onder voorbehoud van instemming van de raad.

De planning voor de besluitvorming bij de provincie over het voorgenomen windbeleid is als volgt;

- * 1 april 2024: deadline bieding van gemeenten voor programmeringsafspraken
- * 23 april 2024: besluit college tot verdeling van de schaarste (vaststelling PPE)
- * 15 mei 2024: Commissie vergadering PS
- * 29 mei 2024: PS vergadering

Op het moment dat de raad besluit om geen programmeringsafspraken wind te maken, geldt dat de provincie Overijssel de aanvragen voor de gebieden waar geen programmeringsafspraken gelden in behandeling neemt totdat het provinciaal plafond van 2 TWh in de hele provincie is bereikt. Concreet houdt dat in dat dan het maximaal voorgestelde aantal van 149 GWh vervalt voor Deventer en het totaal hoger uit kan vallen. De provincie neemt dan alle initiatieven in Deventer in behandeling en vergunt deze als ze aan de voorwaarden voldoen. Dat geldt dan ook voor aanvragen van clusters van 4 windmolens of meer buiten het zoekgebied: ofwel de hele gemeente wordt dan opengezet voor initiatieven.

Raadsvoorstel

1. De programmeringsafspraken wind zoals opgenomen in de bijlage 'Programmeringsafspraken windenergie gemeente Deventer – provincie Overijssel dd. 26 maart 2024' te bekrachtigen.

Kern raadsvoorstel

Het college ziet dat het maken van programmeringsafspraken mogelijkheden biedt voor het behouden van zo veel mogelijk regie op de opwek van duurzame energie met windmolens binnen de kaders van de provincie. Het heeft tot gevolg dat de realisatie van windenergie in het voorkeursgebied A1 (gelijk aan zoekgebied dat

door de gemeenteraad vastgesteld is op 11 oktober 2023) voorspelbaar wordt, dat het helder is aan welk project, in welk gebied en in welke periode wordt gewerkt. Andere initiatieven worden door de provincie dan niet in behandeling genomen. Kortom, een fasering van projecten in tijd en plaats. Daardoor worden zowel de gemeente als inwoners en bedrijven niet verrast met andere initiatieven in het gebied.

Deze programmeringsafspraken worden gemaakt tussen de Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel en het college van B&W. De programmeringsafspraken zoals beschreven in de bijlage 'Programmeringsafspraken windenergie gemeente Deventer – provincie Overijssel dd. 26 maart 2024' vormen één pakket aan afspraken. Het college vraagt de raad middels dit voorstel in te stemmen met deze programmeringsafspraken.

Beoogd resultaat

Het maken van programmeringsafspraken tussen de gemeente Deventer en de provincie Overijssel conform de bijlage met de programmeringsafspraken. De maximale opwek in de gemeente Deventer is begrensd tot 149 GWh voor 2030. Het maken van deze programmeringsafspraken leidt tot duidelijkheid voor alle belanghebbenden en maakt de ontwikkeling van windenergie ruimtelijk voorspelbaar.

Kader

Gemeente Deventer

- * RES 1.0 'Samen naar een opgewekt Overijssel' van 7 juli 2021.
- * Toezegging PvA participatieproces windenergie van 13 september 2023.
- * Toezegging Herijking Pondera-rapport windenergie van 13 september 2023 (toezegging is in uitvoering).
- * Het raadsbesluit 'Regie op wind, RES en energietransitie' van 11 oktober 2023.
- * Motie raad 'Vormgeving proces en communicatie- en participatieplan' van 11 oktober 2023.
- * Motie raad 'Terugblaffen naar de provincie' van 11 oktober 2023.
- * Motie raad 'Verzwakking van lokale democratieën door de provincie Overijssel' van 18 oktober 2023.
- * Raadsmededeling Windbeleid over recente ontwikkelingen van 15 november 2023.
- * Raadsmededeling Brieven aan Overijssel inzake wind- en zonbeleid van 15 november 2023.
- * Raadsmededelingen over Netcongestie van 17 november en 20 december 2023.
- * Raadsmededeling over Programmeringsafspraken met provincie Overijssel over windenergie van 8 februari 2024.
- * Raadsmededeling over Meer tijd voor maken programmeringsafspraken van 13 februari 2024.
- * Mail GS aan wethouder van Essen van 20 maart.
- * Programmeringsafspraken gemeente Deventer – provincie Overijssel.
- * Motie Lokale bezit energie-initiatieven van 20 maart 2024.

Provincie Overijssel

- * Motie Provinciale Staten 'Grip op wind' van 21 juni 2023.
- * Brief van Gedeputeerde Staten (GS) aan Provinciale Staten (PS) Voorgenomen windbeleid (uitvoering motie Grip op Wind) van 18 juli 2023.
- * Provinciaal voorgenomen ruimtelijk beleid zonne-energie van 12 oktober 2023.
- * Het ontwerp van de wijziging van de Omgevingsverordening 2024, het Provinciaal Programma Energiestrategie (PPE) en de Omgevingseffectrapportage (OER): terinzagelegging van 18 januari 2024 tot en met 28 februari 2024.
- * Brief van GS aan PS 'plan van aanpak uitvoering windbeleid' van 20 december 2023.
- * Voorbereidingsbesluit windenergie 2024 provincie Overijssel van 18 januari 2024.
- * Verslagen van bestuurlijke overleggen (BO) met de provincie zijn op deze website te vinden;
<https://www.nieuweenergieoverijssel.nl/documentatie-wind-en-zonbeleid/> Zie hiervoor het inmiddels beschikbare verslag van 9 november 2023, 10 januari en 9 februari 2024.

Argumenten ten behoeve van de raad

Voor

- * Met deze programmeringsafspraken wordt de realisatie van windenergie in Deventer voorspelbaar; het wordt helder aan welk project, in welk afgebakend gebied en in welke periode hieraan wordt gewerkt. Dit biedt duidelijkheid voor inwoners en bedrijven.
- * Zonder programmeringsafspraken staat de hele gemeente open voor windinitiatieven. Dan worden alle initiatieven voor windparken die ingediend worden bij de provincie behandeld en gegund wanneer zij voldoen aan het provinciaal beleid. Het is dan mogelijk dat de gehele ruimtelijke en technische potentie van 572 GWh wordt benut.
- * Zonder programmeringsafspraken zijn ook clusters van vier of meer windmolens buiten het door de raad aangewezen zoekgebied wind mogelijk
- * De deelgebieden 47 en 54 liggen langs de A1, wat past bij de uitgangspunten van de RES om opwek te plaatsen langs grootschalige infrastructuur. Ook liggen deze deelgebieden dicht bij de bedrijventerreinen Kloosterlanden en bedrijvenpark A1. Opwek en verbruik van elektriciteit ligt daarmee dicht bij elkaar.
- * In de deelgebieden 47 en 54 is al een concreet windproject in voorbereiding van circa 80 GWh.
- * De programmeringsafspraken van Deventer, maar ook van de andere gemeenten in West-Overijssel, worden opgenomen in de RES 2.0

Tegen

- * Er vindt door de gemeente geen verdere participatie plaats over de programmeringsafspraken.
- * We treden mogelijk buiten het kader zoals door de gemeenteraad vastgesteld (indicatieve RES-doelstelling windenergie 63 GWh).

Betrokken partijen en participatie

Deze afspraken zijn tot stand gekomen in afstemming met de gemeente Rijssen-Holtten, die samen met Deventer onderdeel uitmaakt van het voorkeursgebied wind langs de A1.

Wanneer een windproject wordt ingediend dat past binnen de programmeringsafspraken hoort daar projectparticipatie bij, waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij de initiatiefnemers. Over de programmeringsafspraken zelf is geen participatie voorzien, afgezien van de mogelijkheid tot inspreken bij de behandeling van dit raadsvoorstel. Gezien het krappe tijdsbestek waarin de programmeringsafspraken opgesteld moesten worden (voor 1 april) zag het college geen ruimte voor participatie. Daarnaast is de provincie het bevoegd gezag en niet de gemeente, waardoor participatie door de gemeente niet voor de hand ligt.

Na het ondertekenen van de programmeringsafspraken wind door het college, zijn alle bewoners en bedrijven in Deventer in de gebieden 47 en 54 geïnformeerd. Dit geldt ook voor de inwoners en bedrijven die dicht bij de aangewezen gebieden wonen in de gemeente Lochem (Epse).

De toezegging PvA participatieproces windenergie van 13 september 2023 en de motie Vormgeving proces en participatie- en communicatieplan van 11 oktober 2023 ziet het college met dit raadsvoorstel als afgedaan omdat dit met het vaststellen van de programmeringsafspraken wind niet meer aan de orde is. Er zal participatie plaatsvinden per windproject. Dit is ook het geval als de gemeenteraad de programmeringsafspraken niet vaststelt.

Financiële consequenties

Geen.

Betrokkenheid raad

De raad wordt gevraagd te besluiten over de programmeringsafspraken, en het daarmee loslaten van het RES 1.0 bod voor windenergie.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : Programmeringsafspraken windenergie
Voorstelnummer : 2024-275
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26-03-2024, nummer 2024-275

BESLUIT

1. De programmeringsafspraken wind zoals opgenomen in de bijlage 'Programmeringsafspraken windenergie gemeente Deventer – provincie Overijssel dd. 26 maart 2024' te bekrachtigen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

Programmeringsafspraken

Bree, TA. de (Tijs)

Wo 20-3-2024 17:29

Aan:J.vanessen@deventer.nl

 2 bijlagen (465 kB)

Bijlage III - A1.pdf; Potentie Deventer.xlsx;

Beste Jaimi,

In vervolg op onze recente contacten over de programmeringsafspraken wind, stuur ik je deze mail. Het lijkt me goed om te duiden wat wij als een realistisch maximum voor het Deventer grondgebied ziet. Dat doe ik aan de hand van drie aspecten: (1) de ruimtelijke en technische potentie voor windturbines, (2) een globaal beeld van lokale initiatieven en (3) de afspraken uit de RES 1.0 en specifiek de bijdrage door de gemeente Deventer.

Technische potentie

Op basis van de zogenaamde 'energiepotentiekaart' blijkt dat op het grondgebied van Deventer een maximale potentie is van 572 GWh. In termen van aantallen windturbines: dat betreft 44 turbines van 200 meter tiphoogte.

Lokale initiatieven

Op dit moment zijn nog geen aanvragen of principeverzoeken op het grondgebied van de gemeente Deventer ingediend. Naar verluidt zijn er wel meerdere lokale initiatieven in ontwikkeling waarvan wij nu de details niet kennen. Volledigheidshalve: wanneer deze initiatieven een principeverzoek of aanvraag indienen, dan maken wij dat conform bestaand beleid openbaar. Dergelijke informatie staat op deze website: <https://www.overijssel.nl/windenergie>.

Afspraken RES 1.0 en actualiteit

De RES1.0 is door de Deventer gemeenteraad in juni 2021 vastgesteld, daarin is wat betreft de opwek van elektriciteit besloten:

- 212 GWh duurzame opwek van elektriciteit in 2030 in de gemeente Deventer, daarbij was de indicatieve verhouding van 70% zon en 30% wind.
- 1,826 TWh duurzame opwek van elektriciteit in 2030 in de RES West Overijssel, daarbij was het streven naar een verhouding van 40% zon en 60% wind.

Volgens de monitor van de RES West Overijssel [RES_WO_Monitor \(arcgis.com\)](https://www.arcgis.com) is dit de actualiteit:

- Op dit moment is van het Deventer bod 48,6 GWh gerealiseerd.
- In de pijplijn zit 10,5 GWh 'zon op dak' en 5,3 GWh 'zon op veld'.
- Er is nog 147,6 GWh aan resterende opgave.

Programmeringsafspraken zijn vrijwillig en optioneel

Het maken van een programmeringsafpraak is een geheel vrijwillige optie die wij bieden en zeker géén verplichting. Door het maken van een programmeringsafpraak is het mogelijk om het totaal aantal te realiseren GWh te maximeren én de (deel)gebieden gefaseerd open te stellen voor eventuele aanvragen. Ook is het plafond geenszins een minimum. De gemeente is niet gehouden om dit plafond te bereiken, dat is immers afhankelijk van de initiatieven die zich ontwikkelen.

Procedure wanneer er geen programmeringsafspraken zijn

Indien er geen programmeringsafspraken zijn gemaakt, dienen wij aanvragen voor windturbines in behandeling te nemen. Daarbij geldt dan het provinciaal plafond van 2,0 TWh. Dan kunnen

alle gebieden die op de kaart staan aangegeven worden benut voor het realiseren van windturbines. Dat is meer dan de voorgestelde 140 GWh. In alle gevallen houden we zoveel als mogelijk rekening met lokaal beleid. Maar essentieel is dat in dit geval de provincie geen mogelijkheid heeft om aanvragen boven een bepaald maximum af te wijzen. Immers, er is voor dat gebied dan geen plafond vastgelegd. Ook al achten wij het niet waarschijnlijk, dit kan wel betekenen dat er aanvragen komen voor de gehele ruimtelijke en technische potentie van 689 GWh.

Voorstel voor plafond

Wij hechten eraan om een realistische programmeringsafpraak te maken. Realistisch in de zin dat deze recht doet aan de ruimtelijke en technische potentie, het lokale beleid en de wens om het aantal windturbines te begrenzen. Alles overwegend achten wij het passend om de gebieden 47 en 54 op te nemen in de programmeringsafspraken en daarbij de totale hoeveelheid windenergie te maximeren op 149 GWh, waarvan 9 GWh al gerealiseerd is. Ruimtelijk gezien sluiten deze gebieden uitstekend aan bij de hoofdinfrastructuur (A1), de bedrijventerrein(en) en de twee reeds gerealiseerde windturbines.

Graag ontvang ik een reactie op het 'voorstel voor plafond' en desgewenst kunnen we hierover nader contact hebben.

Met vriendelijke groet,

Ir. T.A. (Tijs) de Bree

Gedeputeerde Energietransitie, Sociaal, Cultuur, Milieu en Financiën

Provincie Overijssel | Postbus 10078 | 8000 GB Zwolle

Programmeringsafspraken windenergie gemeente Deventer – provincie Overijssel

1. Programmeringsafspraken

Doel programmeringsafspraken

In de (ontwerp) nieuwe provinciale omgevingsverordening is een maximum van 2 terawattuur (TWh) aan windenergie opgenomen. Om hier invulling aan te geven maken wij programmeringsafspraken tussen Gedeputeerde Staten en het college van Burgemeester en Wethouders over onder andere het maximumaantal op te wekken Gigawattuur (GWh) door wind op land. De afspraken hebben betrekking op het gebied bestaande uit de deelgebieden 47 en 54 zoals door provincie Overijssel gedefinieerd op de Energiepotentiekaart Wind als onderdeel van de Omgevingseffect Rapportage (OER) opgesteld ter onderbouwing van het aangepast windbeleid. De gemaakte afspraken nemen wij op in het Provinciaal Programma Energiestrategie. Daarmee kan provincie Overijssel als bevoegd gezag voor windturbines¹ de vergunningverlening binnen de maxima reguleren en beoordelen. De programmeringsafspraken herzien we elke twee jaar, indien nodig.

Afspraken tussen provincie Overijssel en gemeente Deventer

Deze afspraken zijn gemaakt tussen twee bestuursorganen: het college van Gedeputeerde Staten van Provincie Overijssel en het college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Deventer. Gemeenten en provincie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de realisatie van de gemaakte afspraken.

Provinciale Staten en de Gemeenteraad stellen de ambitie en de kaders vast in de Regionale Energie Strategie (RES). Provinciale Staten stellen de kaders waarbinnen Gedeputeerde Staten een besluit kan nemen over de vergunningverlening voor een windpark. De provinciale Omgevingsvisie en verordening vormen het bovenliggend beleidskader. De Gemeenteraad kan binnen de gemeentegrenzen zoekgebieden aanwijzen.

Juridische werking

De mogelijkheid om programmeringsafspraken te maken staat in artikel 4.108c van de Omgevingsverordening. Omgevingsplannen voorzien niet in het oprichten van windturbines voor zover dit ertoe leidt dat er in Overijssel jaarlijks in totaal meer dan 2 TWh aan windenergie geproduceerd wordt. Omgevingsplannen staan alleen toe dat nieuwe windturbines worden opgericht als dit past binnen de geldende programmeringsafspraken windenergie, zoals deze zijn gemaakt en vastgelegd in bestuurlijke afspraken tussen provincie en gemeenten. Wanneer de realisatie van een nieuwe windturbine niet past binnen geldende programmeringsafspraken windenergie, kan de windturbine alleen worden opgericht als daarvoor vooraf instemming is verkregen van Gedeputeerde Staten.

¹ [Artikel 9c Elektriciteitswet 1998](#)

Als er voor de gemeente geen programmeringsafspraken windenergie gelden, zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om vast te stellen wat het maximum is van de hoeveelheid op te wekken GWh en het daarvoor benodigde aantal windturbines dat daarvoor binnen een gemeente opgericht mag worden.

De procedure voor selectie van de aanvragen voor vergunningen en de verdeling van het maximum per gebied staat in hoofdstuk 3 van het Provinciaal Programma Energiestrategie.

2. De afspraken

a. Maximum aan opwek

Provincie en gemeente spreken af dat in de gemeente Deventer maximaal 149 GWh aan duurzame energie door wind op land wordt opgewekt in 2030. Bij de beoordeling van initiatieven gaan we uit van maximaal 20 GWh aan opgewekt vermogen per windturbine. Provincie Overijssel maakt elk halfjaar een monitor, waarin we (verwacht opgewekt) vermogen nader specificeren zodra projectrealisatie meer concreet wordt.

b. Locaties

Provincie en gemeente spreken af dat het afgesproken maximumaantal GWh mag landen in de deelgebieden 47 en 54 zoals door provincie Overijssel gedefinieerd op de Energiepotentiekarta Wind als onderdeel van de Omgevingseffect Rapportage (OER) opgesteld ter onderbouwing van het aangepast windbeleid. Exacte specificering van het gebied gebeurt in nader overleg voorafgaand aan openstelling van de locatie (zie sub c.). Het is vervolgens aan de initiatiefnemers om de ruimte in te vullen.

Het afgesproken gebied dient ruim voldoende ruimte te bieden voor het afgesproken aantal GWh. De definitie van ruim voldoende ruimte is gebaseerd op de Omgevingseffectrapportage van Provincie Overijssel.

c. Fasering

Provincie en gemeente spreken af dat de provincie het afgesproken aantal van [140] GWh openstelt voor aanvragen in de periode 1 september 2024 tot 1 januari 2025. Het is mogelijk meerdere fasen te hanteren. Bijvoorbeeld fase 1 voor gebied a en fase 2 voor gebied b. Hier moet wel een ruimtelijke argumentatie aan ten grondslag liggen. De openstelling en daaropvolgende beoordeling van initiatieven doet de provincie op een openbare en transparante wijze.

d. Bekende initiatieven of lopende aanvragen

Provincie en gemeente spreken af dat het initiatief van het bestaande windpark Kloosterlanden van 9 GWh meetelt aan de invulling van het afgesproken maximum. Enkel initiatieven die operationeel zijn of waarvoor een planologische procedure loopt komen hiervoor in aanmerking.

e. *Bevoegd gezag*

Zodra de provincie de weging van initiatieven aan de hand van de vastgelegde selectiecriteria in het PPE - na sluiting van een tijdvak - heeft gedaan is, inzichtelijk welke initiatieven planologische medewerking krijgen. Gedeputeerde Staten zijn op grond van de elektriciteitswet bevoegd gezag voor de meeste windturbineparken. De gemeente kan verzoeken om die rol aan de gemeente over te dragen. Gedeputeerde Staten nemen in die gevallen een besluit op dat verzoek op basis van de gronden die genoemd zijn in de Elektriciteitswet.

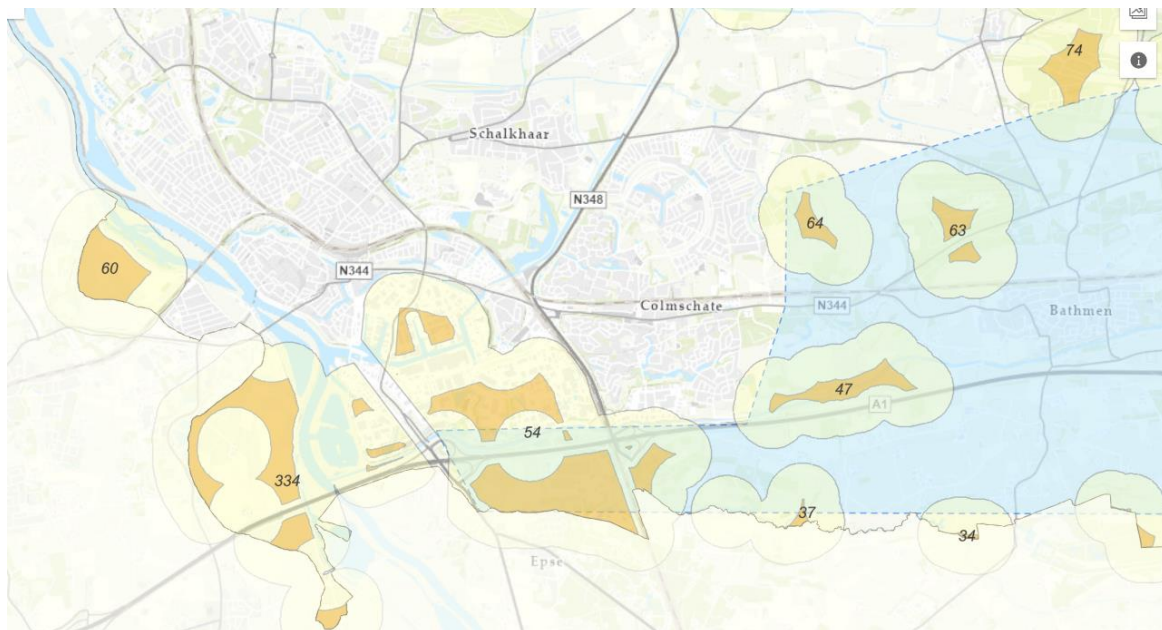
3. Overig

Disclaimer

Het College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Deventer ondertekenen bovenstaande afspraken onder voorwaarde dat de gemeenteraad hiermee ongewijzigd akkoord gaat, wetende dat wanneer er geen programmeringsafspraken worden gemaakt provincie Overijssel geen weigeringsgronden heeft voor vergunningsaanvragen die voldoen aan de ruimtelijke kaders tot het maximum van 2 TWh.

Kaart

Deze kaart geeft de begrenzing aan van het opengestelde gebied, zoals opgenomen in deze programmeringsafspraken. Deze begrenzing is indicatief. Bij openstelling van de betreffende gebieden publiceert de provincie een kaart met een precieze aanduiding van het gebied.

Overige afspraken

Aanvullende afspraken bij programmeringsafspraken windenergie (bijlage)

Geldig van 23 april 2024 tot 1 januari 2030

College van Burgemeester en Wethouders gemeente Deventer

Deventer

Datum:

J.P. Wassens
Gemeentesecretaris

R.C. König
Burgemeester

Na ondertekening wordt dit document, met de daarbij behorende bijlagen, ter ondertekening aangeboden aan Gedeputeerde Staten (GS). Na ondertekening door GS zijn de programmeringsafspraken geformaliseerd.

Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel

Zwolle

Datum:

A.P. Heidema
Voorzitter

N. Versteeg
Secretaris

Netcongestie

- **Noodzaak van een 3de HS-MS station in Deventer:**

De gemeente Deventer is op zoek naar een locatie voor het derde HS/MS station.

Voor het kunnen aansluiten van meerdere locaties met windturbines is een derde HS-MS station noodzakelijk. Een derde onderstation is momenteel echter nog niet opgenomen in de pMIEK 1.0. In de op te stellen pMIEK 2.0, de aankomende Energievisie Overijssel en de nieuwe investeringsplannen van Tennet is het van belang om dit onderstation hoog te prioriteren om een snellere realisatie mogelijk te maken. Vooruitlopend op de uitkomsten van een nog door TenneT uit te voeren netstudie, kan de provincie helpen door dit station hoog te prioriteren. Dit betreft een inspanningsverplichting, aangezien dit mede afhankelijk is van het nog op te stellen (en door PS vast te stellen) afwegingskader pMIEK en de andere projecten die worden gesignaleerd.

- **Aansluiten van nieuwe windmolens op Deventer netwerk; verduurzamen bedrijventerreinen Deventer**

Het ontwikkelen van lokale slimme energiesystemen is een vereiste om de komende jaren ontwikkelruimte te blijven bieden aan het Deventer bedrijfsleven en de industrie. De Smart Energie Hub (SEH) op bedrijventerrein A1 (Liander gebied) is daar een voorbeeld van; daar zijn de twee bestaande windmolens gekoppeld aan een lokaal netwerk.

Op dit moment staan op het hoogspanningsstation Bergweide op het industrieterrein al 43 initiatieven in de wacht met 70 MW aan zon op dak dat niet kan worden aangesloten vanwege netcongestie (Enexis gebied). Het aansluiten van nieuwe windmolens op het Deventer netwerk draagt bij het aan het oplossen van deze congestieproblematiek, en het rondkrijgen van nieuwe lokale SEH's op de bestaande bedrijventerreinen. Zonder het aansluiten van nieuwe molens op het Deventer (Enexis) netwerk blijft de verhouding op het net 100% zon en 0% wind. Dit maakt de ontwikkeling van nieuwe SEH's lastig tot onmogelijk en leidt tot onevenredige verzwaring van het netwerk. Ook speelt in Deventer het initiatief voor het ontwikkelen van een lokaal groen waterstof distributienetwerk, waarvoor een koppeling met windenergie op het Deventer netwerk (Enexis) noodzakelijk is.

Lokaal eigendom

De gemeente Deventer onderschrijft het belang van een minimaal lokaal eigendom van 50% bij duurzame energieprojecten, zoals ook is opgenomen in het PPE. Om lokaal eigendom bij windprojecten via energie coöperaties van de grond te krijgen, is (financiële) ondersteuning noodzakelijk. Zowel de gemeente als de provincie spelen hierin een rol, bijvoorbeeld via garantstellingen en het beschikbaar stellen van fondsen zoals het EFO. Gemeente en provincie erkennen de inspanningsverplichting om op energie coöperaties of andere lokale ontwikkelpartijen hierin zo goed mogelijk te begeleiden.

Participatie

De provincie is bevoegd gezag bij windprojecten in de gemeente Deventer. Voor de gemeente is de betrokkenheid bij de participatie rond windprojecten van groot belang. De gemeente ziet daarin een rol om de lokale voor- en tegengeluiden goed onder het voetlicht te brengen, en lokaal eigendom te

waarborgen. Kortom, de gemeente wenst nauw te worden betrokken bij de projectparticipatie rondom een windinitiatief.